

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

Zowel tekst 1 als tekst 2 gaat in op de mening van kunstcritici dat de kunst van Hirst kan worden beschouwd als kitsch. In beide teksten wordt deze mening op een andere reden gebaseerd.

- 2p **22** Geef per tekst deze reden weer. Neem de letter over die voor de betreffende zin staat en maak elke zin af.
- a Volgens tekst 1 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat ...
  - b Volgens tekst 2 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat ...

In elk van de twee teksten 1 en 2 komt al dan niet expliciet een advies naar voren.

- 2p **23** Geef van beide teksten de essentie van het advies weer. Neem de letter over die voor de betreffende zin staat en maak elke zin af.
- a Als de huidige westerse samenleving waarde hecht aan kunst, dan doet ze er volgens tekst 1 goed aan ...
  - b Als westerse kunstliefhebbers echt openstaan voor andere culturen, dan moeten ze volgens tekst 2 ...

Tekst 3 Data zijn duur

“De eerste stap in de moderne revolutie is de privatisering van alles.”
(regels 50-51)

Volgens het tekstgedeelte dat bestaat uit alinea 1 tot en met 5 van tekst 3 doet deze privatisering zich voor in verschillende beroepsdomeinen.

- 2p **24** Noem drie van deze beroepsdomeinen.

“De eerste stap in de moderne revolutie is de privatisering van alles.”
(regels 50-51)

- 1p **25** In welke alinea van tekst 3 komt deze “privatisering van alles” voor het eerst aan de orde?

In tekst 3 staat de ontwikkeling centraal in het eigenaarschap van data. Deze ontwikkeling kent drie fasen.

- 3p **26** Geef aan welke drie fasen dit zijn.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.

“Nu is het uiteraard fijn dat bedrijven kansen zien in nieuwe technologieën. Maar het is minder fijn dat democratieën hun politieke macht zo snel uit handen geven.” (regels 66-70)

- 1p **27** Hoe moeten bovenstaande twee zinnen worden begrepen in het licht van de tekst als geheel?
- A Doordat de overheid zich weinig bemoeit met dataverzameling en -verwerking, richten nieuwe bedrijven zich hierop.
  - B Hoewel er met databewerking veel geld te verdienen is, moeten deze activiteiten voorbehouden blijven aan de overheid.
  - C Omdat bedrijven gemakkelijker internationaal opereren, zijn zij in het voordeel als het gaat om dataverzameling en -verwerking.
  - D Weliswaar valt innovatie door bedrijven te prijzen, maar in dit geval mogen ze niet ongecontroleerd hun gang gaan.

- 2p **28** Tot welke tekstsoort kan tekst 3 worden gerekend, gelet op de strekking van de tekst?
- De tekst is een
- A beschouwing, want in de tekst komen met name verschillende visies op de toenemende dataficering aan de orde.
  - B beschouwing, want in de tekst komen voornamelijk visies op nieuwe technologieën aan de orde.
  - C betoog, want in de tekst wordt hoofdzakelijk bepleit dat de privatisering van data argwaan zou moeten wekken.
  - D betoog, want in de tekst wordt voortdurend bepleit dat de moderne revolutie behalve risico's talrijke kansen kan bieden.

In tekst 3 komen diverse nadelen van de huidige omgang met data aan de orde.

- 1p **29** Wat is de essentie van deze nadelen?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

In tekst 3 worden oproepen gedaan aan politici om ervoor te zorgen dat de macht niet wordt kwijtgeraakt.

- 2p **30** Welke twee dingen zouden politici hiertoe moeten agenderen volgens de tekst?

tekstfragment 1

Of, stelde Horvitz, directeur van het onderzoekslab van Microsoft, hoe eerlijk is onze democratie nog als we op basis van Facebookberichten precies weten hoe iemand zich voelt en hoe je hem moet bespelen om niet (of wel) te gaan stemmen? De Britse krant *The Guardian* schreef vorige maand hoe de meest geavanceerde techniek op dit gebied in handen is van big-data-miljardair Robert Mercer.

naar: Jan Benjamin, De renaissance van kunstmatige intelligentie uit: NRC Handelsblad, 13 maart 2017

- 2p 31 Citeer drie zinnen uit tekst 3 die elk afzonderlijk kunnen worden gezien als een samenvatting van de zorgen die door Horvitz worden geuit in tekstfragment 1.
- 2p 32 Noteer de nummers van twee alinea's uit tekst 3 waaruit een negatieve houding blijkt ten aanzien van het afgeven van de politieke macht.

Tekst 4 Lekker leerlingen lastigvallen

In de inleiding van een tekst kan op verschillende manieren ervoor worden gekozen de aandacht van de lezer te trekken.

- 1p 33 Voor welke manier is in alinea 1 van tekst 4 het duidelijkst gekozen? In alinea 1 van tekst 4 wordt vooral de aandacht getrokken door
- A aan te sluiten bij de actualiteit.
  - B af te wijken van een algemene bevinding.
  - C een afwijkend standpunt in te nemen.
  - D een persoonlijke ervaring mee te delen.
  - E een schokkend gegeven te presenteren.

In alinea 1 tot en met 3 van tekst 4 wordt geprobeerd het gedrag van bepaalde deelnemers aan de Facebookdiscussies over grammatica te vergoelijken.

- 1p 34 Hoe wordt geprobeerd het gedrag van deze deelnemers te vergoelijken?

“Maar dat vind ik allemaal nog tot daaraan toe.” (regels 31-32)
Met geciteerde zin toont de auteur zich toegeeflijk.

- 1p 35 Waarop is deze zin een toegeving?